

Duchovné slovo

Reč organa

Každý chrám sám o sebe je veľkolepé dielo. Má však niektoré charakteristické prvky, ktoré jeho krásu umocňujú. Jedným z nich je organ. „Pišťalový organ požíva v Cirkvi veľkú úctu ako tradičný hudobný nástroj, ktorého zvuk vie dodať cirkevným sláveniam neobyčajný lesk a mohutne povznáša mysle ľudí k Bohu a k nebeským veciam.“

Náš farský kostol sa už vyše pol storočia hrdí nádherným organom, jedným z najväčších na Slovensku. Za ten nie krátky čas sprevádzal mnohé slávnostné i všedné slávenia. Zub času sa však na ňom podpísal. Tak ako všetko na tomto svete, aj organ starne a opotrebuje sa, a preto potrebuje z času na čas opraviť a naladiť. V tomto roku sa podarilo zrealizovať jeho už tak potrebnú generálnu opravu.

Kto by si myslel, že organ opravu nepotrebuje, pravdepodobne by vôbec nerozumel veci. Ako keď niekto vlastní auto a nejde s ním dlhé roky do servisu.

Tak je to aj s človekom. Vieme, aká dôležitá je správna životospráva i lekárske prehliadky. A nielen pre telo, ale tiež pre nesmrteľnú dušu. Aj tá – i keď toto prirovnávanie je nedokonalé – podobne ako organ, ba musíme povedať, že ešte viac potrebuje „opravu“. A niekedy aj generálnu. Je priam symbolické, že rozsiahlu opravu organa sme mohli realizovať práve v dobe, keď sa v našej farnosti konali ľudové misie – táto „generálna oprava“ našich životov, našich duší. V týchto dňoch – po roku – prežívame ich obnovu.

Podobne ako pri organe, môže sa nájsť niekto, kto si myslí, že nepotrebuje „opravu“ svojho života, že misie sú zbytočné, že u nás ich netreba. Je však isté, keby sme s týmto názorom súhlasili, že vôbec nerozumieme svojmu životu a riskujeme, že svoj život premárnime alebo „rozladíme“ tak, že utrpí veľkú, niekedy veľmi ťažko napravitelnú škodu.

Pri misiách sme mohli zistiť, ktoré tóny nášho života neladia, ktoré „škrípu“, niektoré pišťaly sme museli povymieňať, všetko správne naladiť. A pritom sme si uvedomili, že ak chceme žiť opravdivý kresťanský život, ak chceme „vydávať lahodný zvuk“, nesmieme zanedbávať kontrolu, musíme „nástroj“ – našu dušu pravidelne „dolaďovať“. Ako organ nezvykneme zveriť do rúk hocikomu, aj naša duša potrebuje „odborníka“. Jedine Boh, ktorý nás stvoril, rozumie nášmu životu

pokračovanie na str. 2

Rozdávejte radost a pokoj

Znie už vo vašom srdci „Tichá noc, svätá noc“? Ak ešte nie, je najvyšší čas naladiť sa na tú naozajstnú vianočnú atmosféru. Ak len pečiete, upratujete, zháňate darčeky a na vianočný pokoj nemáte čas, nevystihli ste podstatu Vianoc.

Skúsme sa postupne upokojiť a započúvať sa do pokojného ticha zimy; cítiť vôňu Vianoc – živé ihličie, medovníčky, vianočný punč. Všimajte si rozžiarené detské oči, ktorým sme dovolili pomáhať pri koláčikoch.

Ak budeme vnímaví, toto všetko nás naladí na pokoj Vianoc, ktorý nebude trvať iba jeden-dva dni, ale pretrvá v nás dlhšie a preteplí zimné obdobie.

Nech sa vám podarí prežiť tieto Vianoce s radosťou a pokojom v duši, ktorý rozdáte aj svojim blízkym ako najkrajší darček,

to vám žela redakcia Polazníka

Slovo starostu

vážení občania a priatelia obce,

Vianočná výzdoba v obchodoch a stromček pri úrade nám pripomína, že čas vianočný je za dverami a s ním aj koniec roka 2011. Čas bilancovania a hodnotenia, čo sa nám podarilo, a čo nie. Nebudem sa v príhovore vraciäť k bilancovaniu od začiatku roka, ale stručne by som vás informoval, o činnosti v obci od ostatného vydania nášho Polazníka.

Najväčšia investícia

Najväčšou investičnou akciou tohto roka bola revitalizácia centrálnej zóny našej obce. V čase, keď pripravujem tento príhovor, sa montujú predajné drevené stánky, vysádzajú sa posledné stromy a rastlinky. Chýba už iba zábradlie pri nových chodníkoch okolo rieky a doasfaltovanie chodníka cez most pri obecnom úrade, ktoré bolo vyraďené z projektu a musíme nájsť v rozpočte financie na jeho ukončenie. Taktiež asfaltovanie cesty od školy po most nebolo zaradené do projektu revitalizácie. Nakolko výkopy po kanalizácii sa asfaltujú iba v šírke výkopu, zvyšná časť cesty by zostala so starým asfaltom.

Vzhľadom k tomu sme sa rozhodli s poslancami obecného zastupiteľstva nájsť financie na úpravu celej šírky cesty. Po odrátaní asfaltu na výkopy zostalo na obec 116 ton asfaltu, čo je 10.996,80 €.

Detské ihrisko

Počas Ondrejovských hodov som na vlastnú zodpovednosť predčasne otvoril detské ihrisko. To, čo sa tam dialo už v predvečer hodov, sa nedá ani popísať. Detské ihrisko je určené pre deti do 12 rokov, tak ho nenechajme zničiť, aby slúžilo tým, pre ktorých je určené. Pohľad na štyroch žiakov druhého stupňa natlačených v detskom domčeku, keď ďalší štyria ich húpali tak, že strecha domčeka sa dotýkala zeme, ma privádzal k infarktu. Rozhodol som sa nainštalovať na tieto priestory kamerový systém. Ešte by som chcel spomenúť financie, ktoré sme museli nájsť v rozpočte, aby projekt vyzeral tak ako vyzeral. Projektant okrem iných „menších“ nedostatkov pozabudol aj na prístupový chodník k budove pred školou, kde bol kedysi obuvník. Budovu sme zrekonštruovali a bude v nej sídliť združenie lesomajiteľov.

pokračovanie na str. 2

Reč organa

a vie, čo je pre nás najlepšie. Preto sa snažíme žiť náš život podľa toho najlepšieho „návodu na použitie“, ktorým je evanjelium. To je cesta, ktorú nám ukázal Ježiš Kristus. A on nás po nej vedie. Či vlastne chce viesť. Tých, ktorí jeho pozvanie prijímajú a nechajú sa viesť.

Čas misii v našej farnosti v minulom roku bol pozvaním Pána Ježiša pre každého osobne. Bol to čas jedinečný a výnimočný. Možno niekto z nás tento čas premeškal či premárnil. Pri obnove misii sa nám ponúka ešte jedna nová šanca.

Nechaj náš krásny organ bez opravy by bolo bývalo nerozumné a bola by to veľká škoda. Nechaj naše duše bez opravy by bola škoda oveľa väčšia.

Jozef Hlinka, farár

Dobudovanie chodníka a uloženie obrubníkov okolo celého pozemku, na ktoré sa tiež pozabudlo pri projektovaní nás vyšlo na 2.366 €. Z obecných lesov sme doviezli dreva na olemovanie plôch pod hojdačkami, z ktorých deti roznášajú kamienky do plôch, kde bude vysiatá tráva.

Toto je iba časť nedostatkov, ktoré projekt má a ktoré priebežne odstraňujeme. Vďaka férovému prístupu realizátorov stavby: firmám TUCON, SATES MORAVA a tiež stavebného dozoru, bola veľká časť nedostatkov vyriešená bez dopadu na náš obecný rozpočet. Verím, že toto centrum sa stane príjemným prostredím na oddych, relax ale aj vyšantenie našich najmenších. Napriek negatívnym prognózam pesimistov verím, že si túto zónu dokážeme udržať a využívať dlhšie ako pol roka.

Strecha kultúrneho domu

Ďalšou väčšou investíciou bolo prekrytie strechy kultúrneho domu. Vzhľadom k financiám sa prekryla iba najviac poškodená časť strechy, cez ktorú už pršalo do budovy. Prekrytie stálo 10 150,19 €.

Kanalizácia

Výstavba kanalizácie je tiež stavba, ktorá ovplyvňuje život v našej obci. Chcel by som vás poprosiť o tolerantnosť a trpezlivosť, nakoľko každý z nás bude touto stavbou do určitej miery obmedzovaný. V rámci tejto stavby sa robia prípojky bezplatne. Po skolaudovaní a ukončení stavby bude stáť pripojenie na kanalizáciu asi 1 000 €. Preto by bolo dobré, keby sa pri tejto stavbe napojilo čo najviac nehnuteľností v našej obci. Nebolo by rozumné rozkopávať novoasfaltované miestne komunikácie k dodatočnému pripojeniu na kanalizáciu, nakoľko teraz môže byť pripojený každý, kto požiadá Považskú vodárensku spoloč-

nosť. Takéž po spustení kanalizácie bude sprísnená kontrola vývozu žump.

Výrub stromov

Podarilo sa mi vybaaviť povolenia na výrub stromov od Papradna smerom na Podjavorník, ktoré sú preschnuté a ohrozujú bezpečnosť cestnej premávky, najmä cyklistov a chodcov. A tiež kazia estetický dojem tohto pekného prostredia. S prácami sa už začalo a verím, že do skončenia vegetačného obdobia bude tento úsek príjemným prostredím na peknú prechádzku. Rozbehol sa projekt modernizácie ihriska, kde sa robí osvetlenie, záchytná sieť za dolnou bránou a výmena striedačiek. Tento by mal byť do dvoch týždňov ukončený.

Naše hody

Chcel by som poďakovať zamestnancom obecného úradu, poslancom, ktorí si našli voľný čas, zamestnancom kultúrneho domu, členom folklórneho súboru Podžiaran, páňovi farárovi a všetkým, ktorí sa podieľali na príprave našich Ondrejovských hodov. Bola to veľká akcia a stála nemalé úsilie. Príprava na prvú obecnú zabijačku začala už vo štvrtok úpaním cibule a cesnaku. Ferko Hromadík sa pustil do výroby zabijačkových špecialít v piatok ráno, aby v sobotu od rána bolo čo jesť. S prípravami sme končili v piatok vo večerných hodinách uprataním estrádnjej sály a nastretím stolov. No a sobotňajší program väčšina z vás pozná. Nebolo by to možné bez podpory sponzorov. Nedá mi nespomenúť Michala Nemčíka a Jána Belušíka, ktorí kúpili jedno prasa. Celkovo bolo spracovaných 425 kg bravčového mäsa. Peniaze, ktoré sme mali na hody v rozpočte vyčlenené a ktoré sa vďaka sponzorom a dobrej organizácii kultúrneho programu neminuli, som navrhol presunúť na nákup krojov pre náš folklórny súbor. Ide o asi 1 000 €. Poslanci môj návrh odsúhlasili. Nikdy sa nedá vyhovieť všetkým, no dúfam, že úsilie tých, ktorí obetovali svoj čas príprave, nebolo zbytočné a boli ste spokojní. Ešte raz všetkým úprimne ďakujem.

Na záver

Je nemožné v jednom článku bilancovať činnosť v obci za celý rok a ani nechcem hodnotiť svoju robotu, lebo mi to neprináleží. Na to ste tu vy. Snažím sa robiť tak, aby som nesklamal vašu dôveru, ktorú som dostal a aby to bolo cítiť a vidieť aj v obci. Vaša podpora je to, čo mi dáva silu ísť ďalej, prekonávať problémy a aj povzniesť sa nad podrážmi, s ktorými sa tiež stretávam.

Na záver Vám chcem popriať požehnané, šťastné a veselé Vianoce plné radosti, úprimnosti a rodinnej pohody. Deťom veľa darčiekov pod stromčekom, zasnúženým zimným prázdninám a všetkým šťastné vykročenie do Nového roka 2012.

Ing. Roman Španihel

Blahoželenie

Zlatá svadba

26. 12. Štefan Knapo a Veronika Lališová

Diamantová svadba

17. 11. Nikodem Daniška a Alžbeta šamajová

Matričné okienko

★ Víťame vás

Viktória Hrebičíková 26.9.
Jakub Hroško 16.10.
Nella Kontilová 11.11.
Oliver Pongráč 3.11.
Samuel Mituník 7.12.

† Životnú pozemskú púť ukončili naši spoluobčania

Anna Lapúniková 11.10.
Milan Melicherík (1934) 24. 10.
Viera Pavlíková (1952) 7.11.
Ludvik Čujdík (1931) 7.12.
Ján Janičík (1970) 21.12.

Poďakovanie

Ďakujeme susedom, poľovníkom a všetkým, ktorí nám pomáhali pri hľadaní nášho otca, ktorý zabľúdl v horách a bol nezvestný 20 hodín. Našli ho unaveného, doráňaného, ale živého, veľmi sme si vydýchli. Ďakujeme za ochotu a pomoc!

Rodina Trúchlikova

Úprimné Pán Boh zaplať všetkým vyslovuje Tomáš Trúchlik.

Svadby

Vaša láska, sľuby, snenia, doterajšie priateľstvo, nech sa od dnešného dňa zmení v to najkrajšie manželstvo.

8. 10.

Ondrejka Peter
Harvánková Martina

5. 11.

Holjenčík Michal
Kurnocíková Silvia

Blahoželenie

15. novembra oslávila sedemdesiate narodeniny Ludmila Pavlíková.

Milá Lidka!

K Tvojim krásnym sedemdesiatim nám Ti prajeme hodne šťastia, pretože je krásne,

hodne zdravia,

pretože je vzácne,

hodne lásky,

pretože jej je málo

a hodne všetkého, čo by za to stálo!

Z celého srdca prajú manžel Jarolím, syn Janko, nevesta Mariana, vnučka Silvinka

a sestry Pavlína, Kamila, Helena s rodinami.

Na Ondrejovské hody prispeli:

Ján Belušík, Michal Nemčík, Ing. Jozef Jágrik – Brvnište, Milan Hromadík ml., Emil Gábor, Urbariát PS Papradno, Lubomír Mituník, Pohostinstvo LUCIA Papradno, Pohostinstvo BOWLING FUN Papradno, Ing. Tibor Zendeck, Milan Klabník, Mototechna Považská Bystrica – Ing. Milan Turičík, Ing. Silvia Cisíková – Považská Bystrica, Juraj Šamaj, Obchod s palivami Kypus – Hrabové, MUDr. Ján Gábriš, MUDr. Vlasta Barbosová, PharmDr. Stanislav Kuttner, Ján Kukurdík, Sates Morava – Valašské Medzírčie, Miroslav Zdurenčík, Miroslav Nemčík ml., Ing. Peter Liška – geodét Považská Bystrica, Ján Martinka – Predmier, Krajčírstvo Lubka + Lubka z KD Papradno, Ivan Piš – Tucon Žilina, Marta Markovičová – textil a obuv Papradno, Rudolf Zboran ml., Juraj Klabník, MUDr. Mária Lokšenincová, Emília Zboranová, Daniela Smáďišová, Pavol Slovák – Považská Bystrica, JUDr. Karol Ruzs – Považská Bystrica, Ing. Ján Portášik a Ivetka Balušíková, Emília Macháčová, Stavovinnosť Slovakia – Považská Bystrica, ZDL PS Papradno, Ing. Viera Zboranová, Ing. Igor Strempek – riaditeľ HBH Považská Bystrica, Ing. Štefan Blaško – riaditeľ PSL Považská Bystrica, DK-Trade Dolný Moštenec, Vodeko Trenčín, Vasil Cisár, Obec Stupné, Anton Zboran ml., Vladimír Fulmek – Považská Bystrica, FeMaDa Papradno, Ján Levčík, Anna Jánošíková, Pohostinstvo Žiaranka, Anna Beníková, Obec Brvnište

V našej obci

BOLO

30. septembra

country zábava – **Folk country party** v rézii MKS sa opäť vydariť. Priaznivci tohto žánru si spolu s Pavlom Abrahámom pesničky zaspievali aj zatancovali

9. októbra

vystavovali naši občania vo veľkej sále KD svoje výpestky-**ovocie a zeleninu**. Od výstavky sme čakali, že sa občania budú chcieť popýšiť svojou úrodou, svojou záľubou práce v záhradkách. Na výstavke sa okrem dospelých prezentovali aj žiaci a hlavne výstavka detí z materskej školy zaujala. MŠ vystavovala výrobky z ovocia a zeleniny

15. októbra

Organizátori **prvého pivného festu – Papradňanský krígel** (MKS) si naozaj dali na jeho príprave záležať. Tešili sa starší, mladší, ale aj deti. Pred kultúrnym domom boli predajné stánky, v priestoroch KD boli slúžili 3 výčapné miesta s 3 druhmi piva. Návštevníci si mohli kúpiť zabíjačkové menu, šišky, langoše, či krúpnu babu. Po prvých návštevníkoch prichádzali celé rodiny aj s deťmi. Deti mohli od 16. hodiny súťažiť, odmenou každému bola aj výborná šiška. Popoludnie až do večernej zábavy znela harmonika - heligónka Jiřího Hampla a jeho skupiny. Spevom sa pridali aj členovia nášho Podžiaranu. O 19. hodine bolo prvé žrebovanie tomboly a od 20. hodiny sa začala tanečná zábava, na ktorej skupina RABAKA hrala až do rána. Pre dospelých boli súťaže ako kto najrýchlejšie vypije jeden liter piva, kto najdlhšie udrží v ruke krígel s litrom piva a iné...

O 23. hodine bolo druhé žrebovanie tomboly, potom pokračovala zábava a pre najsilnejších mužov súťaž – kto najdlhšie udrží v ruke prázdny sud piva. Účastníci festu sa už tešia na ten budúcoročný.

23. októbra

Oktober – mesiac úcty k starším. Nedela bola venovaná skôr narodeným. S kyticou piesní a tancov potešili našich občanov deti MŠ, ZŠ a folklórnej skupiny Podžiaran. Hostom podujatia boli členovia speváckej skupiny z CSS BYSTRICAN z Považskej Bystrice – Zakvášov. Vystúpenia všetkých účinkujúcich vyčarili na tvárach úsmev a pocit radosti, pohody, spokojnosti. Nie v jednom oku sa objavila aj slzička vďaky.

12. novembra

v kinosále KD Papradno sa prezentovali najlepšie folklórne súbory z Trenčianskeho kraja na krajskej prehliadke „**Nositelia tradícií**“. Súťažilo sedem najlep-

ších folklórnych súborov, no do celoslovenského kola môže postúpiť len jeden. Odborná porota vybrala súbor „Kyčer“ z Turej Lúky. Považskobystrický okres reprezentoval súbor z Praznova.

26. novembra

sme slávili sviatok sv. Ondreja – patróna rímsko-katolíckeho kostola v Papradne – **Ondrejovské hody**. Tohtoročné boli iné ako po minulé roky. Od rána jazdili na konskom povoze členovia nášho Podžiaranu, spievali, hrali na harmoniku, ozembuch a vytvorili hneď z rána slávnostnú atmosféru, zvolávali občanov k účasti na hodoch.

6. decembra

navštívil deti v našej obci **Mikuláš**. Mikuláš spolu s anjelom a čertom začali svoju púť v materskej škole, potom sa zastavil v základnej škole a navštívil aj niektoré domácnosti s deťmi, ktoré potešil sladkosťami. V poobede sa objavil aj v Centre sociálnych služieb JAVORNÍK (domove dôchodcov), aj tam potešil obyvateľov darmi. Nielen deti mali radosť a iskrú v oku, ale aj skôr narodení boli potešení.

11. decembra

V estrádnej sále KD na výstavke **Čaro Vianoc**

18. decembra

Na už tradičnom **Vianočnom koncerte** vystúpili žiaci Základnej umeleckej školy pri ZŠ Papradno.

BUDE

22. decembra

žiaci ZŠ budú mať **slávnostnú akadémiu**, ktorá bude v dopoludňajších hodinách v kinosále KD

26. decembra

vás KD Papradno pozýva na **Štefanskú zábavu**

31. decembra

sa uskutoční už tradičný **Silvestrovský výstup na BUKOVINU**, na ktorý vás pozýva KST Brvnište. Zraz je o 12. h na moste v Ridzove

21. januára

otvorí plesovú sezónu v Papradne rodičovský ples ZŠ, začína od 19.30, vstupné od 19.30, vstupné 15 (večera, víno, káva), hrá Anton Šípek.

11. februára

poslanci obecného zastupiteľstva a obecný úrad v Papradne pozývajú na **IV. obecný ples**

18. februára

organizuje kultúrna komisia OZ **fašiangovú zábavu** v KD Papradno s programom pochovávania basy. Cez fašiangovú sobotu bude **sprievod masiek Papradnom**

Hody u nás

O 9. hodine začala „**obecná**“ zabíjačka. Ukážka dedinskej zabíjačky bola v priestoroch za budovou obecného úradu, sviňa skonala rukou mäsiara a ten ju aj „rozobral“. Výrobky sa robili v priestoroch kultúrneho domu. Občania si mohli zabíjačkové výrobky kúpiť počas celého dňa v bare KD. Zabíjačkovú atmosféru spríjemnili spevom a hrou na harmoniku Podžiaranci.

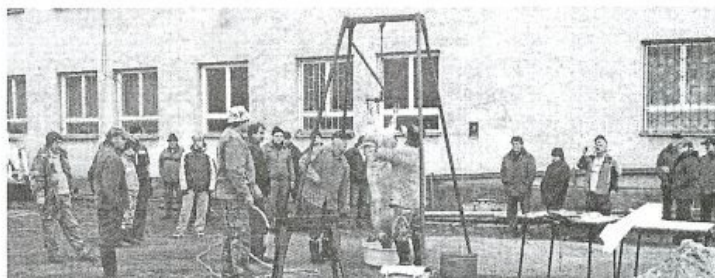
V predajných stánkoch v okolí KD si záujemcovia mohli kúpiť drevené výrobky, medovníčky, hračky, kožušinové výrobky, tkané koberčeky, cukrovú vatu i medovinu až do 18. hodiny.

Slávnostný sprievod za prítomnosti predstaviteľov obcí Papradnianskej doliny, dobrovoľných hasičov, folklórnej skupiny Podžiaran a občanov zamieril o 12,45 hod. od KD do kostola, kde o 13. hodine začala slávnostná omša. A bola naozaj slávnostná, krásny spev sa niesol vyzdobeným kostolom, obetné dary odovzdali pánu farárovi členovia Podžiaranu v krojoch a dobrovoľní hasiči v slávnostných uniformách. Obradu sa zúčastnilo 9 dôstojných otcov, čo dodalo slávnosti na ešte väčšej vážnosti.

Po omši pred kostolom krojované dievčatá z Podžiaranu ponúkali zákusky, ktoré venoval dôstojný otec Jozef Hlinka.

Ondrejovské hody pokračovali o 15. hodine v kinosále KD kultúrnym programom, ktorý bol v rézii Lenky Jandušíkovej (Knapovej). Preplnená sála znela piesňami nášho Podžiaranu, folklóristov z Udiče, Brvništa, Štiavniky, Hvozdnice a pár vtipov zo života vyzrávala Betka Hanajiková, bez ktorých by Ondrejovské hody neboli hodmi.

Niektorí šťastlivci sa tešili aj z tomboly. Tanečná zábava sa začala o 20. hodine. Do tancu hral Anton Šípek. Prestávky vyplňoval starosta obce hrou na harmonike, prítomní sa spevom rýchlo pridali. Bohatú tombolu žrebovali od polnoci. Zábava pokračovala do ranných hodín.

Po prvýkrát bola súčasťou hodov a zabíjačka. Padli tri svinky...

Výtrava ovocia a zeleniny. „Umelé tekvice?“ pýtali sa mladí...

Organ zase „spieva“

Hovorí sa, že kto spieva, dvakrát sa modlí. Určite je to pravda, veď keď sa v našom kostole ozve ten pravý mohutný papradňanský spev plného kostola veriacich, až sa tisnú slzy do očí od dojatia. A samozrejme k spevu patrí už roky zvuk organu. V posledných rokoch nás jeho hlas „zrádzal“, a preto sa pristúpilo k jeho generálnej oprave.

Časť finančných prostriedkov získala Obec Papradno z Úradu vlády SR, ostatné pochádzajú z príspevkov a darov veriacich a tiež z predaja nehnuteľností farnosti.

Oprava sa začala v lete minulého roku, podstatná časť prebiehala počas tohtoročného leta, konečné úpravy a doladenie bolo uskutočnené pred farskými hodami.

Keďže nás zaujímali aj podrobnosti z priebehu opravy a niečo viac o samotnom hudobnom nástroji, položili sme niekoľko otázok Štefanovi Tyrolovi, ktorého firma zabezpečovala opravu.

Povedzte nám niečo o Vašej firme.

Opravu organu vykonávala firma Pišťalove organy Tyrol z Oravskej Polhory. Naša firma od svojho začiatku v roku 1990 postavila, opravila a rozšírila už vyše 200 organov na Slovensku, v Rakúsku a Poľsku.

V akom stave bol organ pred opravou?

Mal organ viacero nedostatkov. Bol napadnutý červotočou, nebol dlhšiu dobu čistený. Znečistením bolo spôsobené aj značné rozladenie. Problémom boli aj viaceré nefungujúce tóny a registre. Poškodené boli aj tlakové membrány. Organový ventilátor bol pomerne hlučný a mal vysokú spotrebu energie.

Oprava bola rozsiahla, preto spomeniem len niektoré práce. Nástroj sa vyčistil a konzervoval proti drevokaznému hmyzu, skontrolovali a opravili sa všetky tlakové membrány, do organovej skrine sa nainštaloval nový, menší vzduchový ventilátor s nižšou spotrebou energie, ktorý sa bude používať počas bohoslužieb. Pôvodný, veľký ventilátor v organe zostal; bude sa používať hlavne pri koncertoch. Ďalej sa spevnila konštrukcia registra Zvony, ako aj konštrukcia veľkých prospektových píšťal. Opravili sa všetky funkčné základy a pedálová klávesnica. Vyrobila sa nová organová lavica. Na záver sa naintonoval a naladil celý organ.

Bola oprava náročná?

Oprava bola náročná hlavne časovo, keďže ide o naozaj veľký organ.

Kedy bola naposledy vykonaná oprava?

Od postavenia nástroja vykonala firma Rieger iba niekoľko menších opráv. Táto oprava je však najrozsiahlejšia od postavenia organa.

Urobili ste kompletnú opravu organu alebo nebolo dosť peňazí?

Urobila sa kompletná oprava.

Môžete nám uviesť podrobnejšie údaje a zaujímavosti o našom organe?

Nástroj postavila firma Rieger Kloss z Krnova v roku 1952 s pôvodnou dispozíciou 38 registrov. Neskôr organ postupne rozširovali na dnešných 52 plných registrov + 3 extenzie. Dnes má tento trojmanuálový organ 5069 znejúcich píšťal. Z toho je 4351 kovových, 334 drevených a 384 jazykových.

Organ v Papradne je stále jedným z najväčších na Slovensku. V obci s takýmto počtom obyvateľov a aj vzhľadom na veľkosť kostola je to rarita.

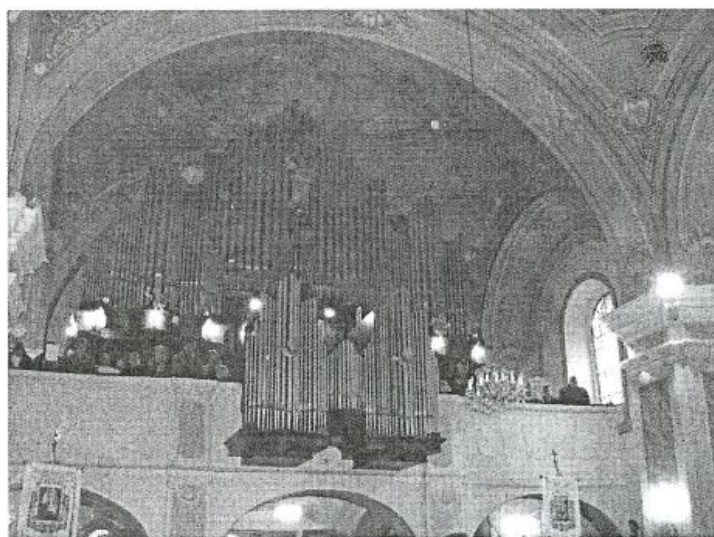
Zvláštnosťou organa je umiestnenie registra Harfa, ktorý bol vyrobený v USA a do organa bol inštalovaný neskôr. Tento register je ovládaný elektronicky (kombinácia pneumatika-elektronika), kým celý organ je ovládaný pneumaticky. Zaujímavosťou sú aj zariadenia Triangel, Slávik a Kukučka, ako aj register Zvony.

Je náročné ovládať tento nástroj, alebo na ňom môže hrať hocikto?

Organ vo všeobecnosti – a teda aj v Papradne – je nástroj pokorný. Je pripravený zaznieť vždy, keď ktokoľvek otočí spínač motora, zapne aspoň jeden register a stlačí klávesu. Avšak vyžaduje pokoru aj od človeka, ktorý ho ovláda – organistu. Keď hrá na organe pokorný človek, a nemusí to byť virtuóz, ten nástroj je zrozumiteľný, ten nástroj rozpráva, vykladá mystériá; no keď hrá pyšný človek, je to obyčajne len zhľuk rôznych tónov, zvyčajne silných.

Organ v Papradne, keďže je to nástroj veľký, výnimočný, tak veľmi potrebuje pokorného človeka, ktorý najskôr bude trpezlivo hľadať najvhodnejšie kombinácie registrov, aby vyjadril to, čo v danej chvíli vyjadriť treba.

Ďakujeme majstrom za zaujímavé informácie a za vykonanú prácu. My si už len želáme, aby mal na organe vždy kto hrať a svojím majstrovstvom mohol ukázať celú jeho krásu. A keď nám cez Vianoce zaznie Tichá noc, nech je to aj oslava a poďakovanie pre všetkých, ktorí sa pričínili, že môžeme oslavovať Boha aj našim organom.

Na Bučkovém vysvätili kríž

O zhotovenie a osadenie nového kríža sa zaslúžil František Hariš s rodinou.

Ako je nám Papradňancom známe, v obci je veľa krížov a kaplniek. Opravujú sa staré, no pribúdajú aj nové. V osade „Bučkové“ pribudoval novú. O zhotovenie a osadenie nového kríža sa zaslúžili dvaja najstarší, doteraz žijúci osadníci, ktorí sa tam narodili, roky bývali, doteraz tu majú chalúpy a často tu chodia. Je to 81-ročná Matilda Badačová, rod. Šupolíková, a 83-ročný František Hariš. Sestra Matildy, 79-ročná Irena Klimentová, ktorá na Bučkové rada chodí, no býva v dedinke Brodzany pri Partizánskom.

V nedeľu 11. septembra bol kríž posvätený dôstojným pánom farárom Jozefom Hlinkom za účasti mnohých občanov.

Spievali pôstne piesne, ktoré prináležia sväteniu kríža. Vtichosti posedeli, porozprávali sa, k tomu milé pohostenie. Pán farár navštívil a posvätil aj niektoré chalúpy.

Kde sme bačovali

Krížel

Krížel, ešte donedávna trvale obývaná, bola najväčšou osadou papradňanských hôr. Podľa dostupných informácií zo Štátneho archívu Bytča, z kroniky obce Papradno i z rozprávania najstarších žijúcich obyvateľov osady možno predpokladať, že vznikla niekedy začiatkom 18. storočia. Zistiť presne, kedy sa v tunajších hustých horách objavili prví ľudia je ťažké. Odhaduje sa, že osídľovanie smerom k Javorníkom sa uskutočňovalo ľuďmi, ktorí utekali pred Turkami. Niekedy na prelome 17. a 18. storočia sa objavujú aj na Krížli, 12 km severne od Papradna, na pomerne strmom kopci, v neprístupnom a husto zalesnenom teréne.

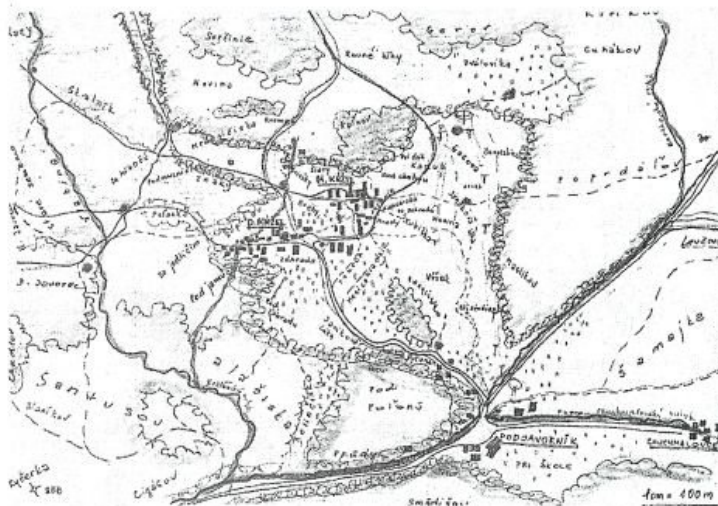
Predpokladá sa, že ako prvý si na Krížli, v mieste dodnes nazývanom Šupík, postavil obydlie občan tureckého pôvodu menom Šamaj. Mohlo sa jednať o dezertéra z tureckého vojska, ale mohol tiež do tejto oblasti prísť z Kysúc, kde už Šamajovci žili. Druhá domienka o prvom osídlení Krížle hovorí, že zakladateľom osady bol mlynár Šamaj, ktorý asi tiež utekal pred Turkami. Postupne ako sa rozrastali osady v papradňanskej doline, zakladal mlyny v Jasenici, Stupnom, Papradne a nakoniec až v údolí riečky Papradňanky pod Krížlou. Toto miesto dodnes nesie meno „Pri mlyne“, ktorý tam skutočne existoval. Či to bolo tak alebo ináč, v každom prípade sa meno Šamaj určitým spôsobom dotýka väčšiny rodín na Krížli, čo potvr-

dzuje údaje získané v Štátnom archíve v Bytči.

Prvá chalupa na Krížli bola postavená v Šupíku, z obrovských kmeňov jedlí, ktoré vyrúbali v blízkom okolí stavania, lebo v tom čase bola celá dolina smerom k Papradnu husto zalesnená, hlavne bukmi a jedľami, okrem vrchu Žiar. K postupnému vyrubovaniu lesov dochádza až po vybudovaní pily židovským súkromníkom v Brvništi. Drevo sa dobre predávalo a tak postupne vznikali hole využívané na pasenie dobytku. Niektoré plochy sa kosili a seno z nich sa na chrbtoch v batohoch znášalo do húna alebo na povaly chalúp na zimné krmenie.

Až do konca 19. storočia sa chalupy stavali z neotesaných kmeňov. Po Šupíku bola pravdepodobne druhou drevenicou na Krížli Kurcinoviech a treťou Kocároviech. K starším chalupám patrili ešte Antoščina, Kludajova, Majšinoviech, Michvotoviech a staré chalupy Pápoloviech a Šaržíkova. Z týchto sa dodnes zachovali už len Antoščina a Michvotoviech. Priestoru pre postavenie rodinných hospodárstiev /chalupa, chliev a humno/ bolo veľmi málo. Strmý svah a snaha čo najviac pozemku využiť na poľnohospodársku činnosť spôsobili, že stavby boli postavené blízko pri sebe, neraz táto vzdialenosť predstavovala len 1 m.

Krížel sa postupne rozrastala. Najväčší počet obyvateľov cca

200 dosiahla v 40-tych až 60-tych rokoch minulého storočia. V tom čase mala až 30 obývaných dreveníc, v ktorých žili:

Dolná Krížel

- Františka Husáriková Osučina, slobodná matka štyroch detí. V polovici 50-tych rokov sa presťahovala do Čiech, jej neobývaná chalupa schátrala a spadla.
- Jožo Pavluščin, ktorý sa s rodinou tiež odsťahoval do Čiech, ale potom vrátil späť do Papradna.
- Majšínik a Hojdička. Bývali v tzv. Hojdikoviech izbe, ktorá neskôr opustená schátrala.
- Adam Rončík Beroš a Karica. V 50-tych rokoch si postavili novú chalupu, hneď vedľa starej.
- Ľudvík Šamaj Kaník a Jezofka Hlúšková

- Rodina Bakalíková, ktorá sa začiatkom 50-tych rokov presťahovala do Papradna
- Hrehor Šamaj a Františka Grupáčová
- Paľo Kurciník, ktorý býval v jednej z najstarších chalúp – Kurcinoviech. Potom v nej býval Ferdiš Šamaj a Mária Máčková Maríková spolu s Ferdišovou matkou Hanou.
- Štefan Gabriška Dlapík a Karola Padová. Na Krížli bývali len v lete.
- Hlúšek a Havajka, ich chalupa zanikla v 50-tych rokoch.
- Antoška Hrebičíková, vdova a dcéra najzámornejšieho gazdu Francoša
- Fero Husárik a Maryša Žbodáčka. Na Krížli len bačovali, na mieste ich chalupy dnes stojí veľká murovaná chata.
- František Kludaj a Agena Šamajová Filoviech, aj títo len bačovali a ich chalupa už nestojí.
- Macej Jurčík a Maryša Kolkusová Kocárka. Rodina žila v lete na Krížli a v zime v Papradne.
- Juro Grupáč a Hana Šamajová
- Fero Kurciník a Bara Michvčíková
- Šandor Husárik a Margeta

Horná Krížel

- Filip Šaržík Mičko a Agena Jurčíková
- Vinco Urdák a Emília Šaržíková, presťahovali sa do Papradna.
- Frano Michvocík Buhlík a Maryša Jaračová
- Katerina Michvocíková s matkou Hanou Santuskou
- Adam Grupáč a Pavlína Šamajová Filoviech
- Vinco Macháč a Marína Šamajová. V chalupe bývala tiež Abela Macháčová Urdáková.
- Ilona Šamajová Francošova a Ignát Jarač

- Štefan Šamaj Kaník a Maryša Kocárka

V dávnejšej minulosti nebolo neobvyklé, ak manželstvá uzatvárali medzi sebou chlapci a dievčatá priamo z Krížle. Neskoršie už len ojedinele /František Kolkus a Ludmila Michvocíková/, partnerov si hľadali v ďalších osadách Podjavorníka, ale aj v Papradne, Marikovej a inde. Najmladšia generácia sa rozprchla po celom Slovensku a niektorí našli svoj domov i v Čechách a na Morave. Najstarším obyvateľom Krížle, ktorý dnes žije v Papradne /v domove dôchodcov/ je 90-ročný Jožo Jurčík.

O tom, že z Papradna do hôr až ku škole Podjavorníkom viedla len jedna nie najkvalitnejšia vozová cesta, sme písali viackrát. Aj na Krížel sa bolo možné dostať s vozom jedinou cestou, ktorá

cestou. Na mieste brodu bola lávka z dvoch kmeňov jedlí a biednym zábradlím. Zdá sa, že tá istá nevyhovujúca lávka tam stojí dones, ľudia však po nej nechodia na Krížel, ale na Cisovú. Druhý dôležitý chodník viedol od školy a okrem týchto dvoch existovalo ešte niekoľko ďalších, ktoré spájali Krížel s ostatnými osadami Podjavorníka, ale viedli aj napr. na Grúnik, do Marikovej, na Moravu a inde.

Už sama skutočnosť, že osady Podjavorníka boli ďaleko od Papradna a zle prístupné, pôda neúrodná a kamenistá, radila sa táto oblasť spolu s Kysucami medzi najchudobnejšie na Slovensku. Po dlhú dobu nebolo možné zohnať prácu, ľudia sa živili hlavne poľnohospodárstvom a chovom dobytky /v osade bolo cca 50 kráv, ovce, kozy a iné domáce zvieratá/, predaj masla na

začínala brodom cez rieku Papradňanku pri mlyne /cca 800 m od Podjavorníka/. Cesta od školy, ktorá sa používa dnes sa začala budovať až v roku 1964 a vyasfaltovaná bola v roku 1990. Keďže však v minulosti ľudia chodili väčšinou pešo a náklady nosili v rukách alebo na chrbte, využívali sa hlavne chodníky. K najviac používaným patrila chodník, ktorý začínal pri mlyne a miestami sa stretal s vozovou

Moravu bol jedinou možnosťou ako získať nejakú korunu. Pestovali sa hlavne zemiaky, ovos a raž, horské lúky boli zarastené trávou tzv. psicou, ktorá sa síce zle kosila, ale kravy z nej dobre dojili. Okrem toho ľudia živila práca v lese. Chlapi chodili za robotou hlavne na Moravu, kde pracovali väčšinou ako pomocní robotníci, až neskoršie mali niektorí šťastie a dostali príležitosť ako drevorubači od Lesnej správy

Papradno. Ženy za pár korún vysádzali stromčeky, žiaľ práve na pasienky, ktoré sa tým dramaticky zmenšovali.

Napriek zlým životným podmienkam ľudia na Krížli dokázali žiť. Čo potrebovali, to si svojou šikovnosťou vedeli urobiť. Ako spomína Ludmila Kolkusová „Oni boli všetci takmer sebestační a na Krížli mali všetko“. Uvádza aj príklady:

Na Dolnej Krížli bývali v malej chalúpke dvaja starkí, babka sa volala Pavlúška a bola babica.

Hojdik, ktorého sme volali Čierň, bol výborný rozprávač.

Rončík Beroš bol svetaskúsný človek a my deti sme radi počúvali ako nám rozpráva svoje skúsenosti a zážitky. Pritom vždy sedával na šporheli.

Ludvík Kaník bol podomový obchodník. Skupoval maslo a vajcia, dokonca mal aj vlastnú mliekareň. Veľmi tým pomáhal tunajším ľuďom prežiť neľahké časy.

U Kurcino býval Pavel Kurcín, ktorý vedel vyriezať /kastrovať/ prašence.

U Francoša starý Frano Kurcín vyrábala pekné drevené hročičky, putne a žbary. Rozumel statku pri telení a ochytení /keď sa zdula krava/, ale vedel aj ruky a nohy naprávať. V jeho chalupe sa snovalo – pripravovala osnova na plátno a okrem toho sa tam aj celú zimu drápalo perie.

Husárik bol dobrý staviteľ a šili sa u neho kapce.

Na Hornej Krížli Vinco Macháč, ktorý bol mäsiar, zabíjal prasce. Zabíjačky boli po Vianociach, Veľkej noci a Duchu najvýznamnejšie dni na Krížli.

U Žofy sa na výročné dni piekol chlieb a to nielen pre domácu potrebu. Tiež sa tam tkalo plátno na hune a aj plátno tenké ľanové.

U Santusky boli švadleny. Šili a vyšívali košeľe, príramky, obojky, ba aj čepce.

Michvocík Buhlík bol tesár, ktorý vyrábala šindle. Rád sa zabával a spieval, preto nechýbal na žiadnej hostine.

Fero Mičko bol vynikajúci stolár. Robil okná a dvere, ale najkrajšie boli jeho stoly, také dnes už nevidno. Doska bola jaseňová a v nej vložené všelijaké kvety zo slivky a čerešne, čo bolo veľmi pekné a originálne.

Jarač robil okná, dvere, ba aj posteľe. Jeho žena Ilona šila na stroji letnice, furtuchy a všetko, čo prišlo.

Ošuka vedľa pomôcky od zlej moci, urieknutiu, liečila výrazky a iné neduhy.

Husárik Šandor bol staviteľ. Novšie chalupy na Krížli stavali on a spolu s ním Filip Šaržík, Ignát Jarač, František Husárik a Štefan Šamaj Kaník.

V súčasnej dobe osada už nie je obývaná, aj keď v málokteré dni v roku sa stane, že by sme v nej nikoho nenašli. Mnoho chalúp sa zrenovovalo a zmenilo na nepoznanie. Udržiavajú sa nielen chalupy, ale aj ich okolie /hlavne na Hornej Krížli/ a v poslednej dobe pribudlo niekoľko nových chat.

Aj keď život na Krížli bol ťažký, ľudia na svoje rodisko nezabúdajú a radi sa sem vracajú. Dokonca zorganizovali už dve stretnutia rodákov, na ktorých sa zúčastnilo okolo dvesto Krížľanov, pričom to prvé v roku 2003 sa konalo z príležitosti predpokladaného 300-stého výročia založenia osady.

Magda a Ambro Balušíkovci

K tomuto príspevku nám písomný materiál poskytol Tono Macháč, ale čerpali sme aj z bržúrk, vydaných prí príležitosti druhého stretnutia rodákov z Krížle (autor Michvocík a spol.)

Ako Šamajovci postavili tri mlyny

V horách na Kržli býval kedysi starý Šamaj.

V tých časoch po našich horách bolo mnoho zbojníkov. Jedna zbojnícka družina usadila sa kdesi pod Javorníkom. Zbojníci si museli dávať dobrý pozor. Páni na nich posielali pandúrov. Ktorého chytili alebo ho obesili, alebo v kolese lámali, alebo ho v studenej pivnici prikovali k múru, aby tam zaživa hnil.

No niektorým zbojníkom sa aj dobre viedlo. Našli si v horách medzi valachmi a gazdami kamarátov, ktorí im pomáhali.

So zbojníkmi sa skamarátil i starý Šamaj. Pravdaže vtedy ešte nebol starý. Zbojníci k nemu často chodievali, vždy sa u neho najedli i vypili si a zas oni jemu sa za priateľstvo dobre odmeňovali.

Tak si on tam na Kržli so svojou rodinou žil, role obrábal, lúky kosil, ovce a kravy pestoval a so zbojníkmi sa priateliť.

Staral sa o nich, ako o svojich. Ba mal s nimi aj dohodu uzavretú. Každý rok im dával troch baranov a jednu jalovicu a to najmä v zime, keď bolo zbojnícke remeslo najnebezpečnejšie.

Takto žil Šamaj so zbojníkmi v zhode a priateľstve dlhé roky. Zbojníci za tú dobu nazhánali mnoho dukátov a zakopali ich na jednom mieste v hore.

Keď sa im už nechcelo zbojníčiť, odišli kdesi do iného sveta, ale najprv ukázali Šamajovi, kde poklad zakopali a za dobré spolunažívanie mu ho darovali. Veru vyplatilo sa mu také kamarátstvo. Odrazu sa z neho stal veľký boháč.

Šamaj zakopaný poklad vyzdvihol. Dukáty si odniesol domov. Najprv nevedel, čo s toľkým zlatom urobiť. Potom si však urobil plán. Dal postaviť tri mlyny na rieke Papradňanke. Prvý mlyn postavil pod Kržľou, druhý na Košiaroch a tretí v dedine. Mal troch synov a po jeho smrti každý syn zdedil jeden mlyn.

Jeden syn zvaný Šamaj – Francoš dostal mlyn pod Kržľou. Druhý syn Šamaj – Húdek dostal mlyn na Košiaroch a tretí syn Šamaj – Janščík získal mlyn dolu najnižšie až v dedine – nazvaný Jansko-viech mlyn.

Dlho, dlho všetky tri mlyny mleli zbožie, slúžili gazdom no najviac mlynárom, lebo dvakrát mýto brali. Dnes ich už niet. Zanikli všetky tri a zostali po nich iba spomienky. Pod Kržľou v rieke vraj ešte vidieť mlynský kameň z Francošovho mlyna.

Spomienka po roku

Vážený prítomní!

Zišli sme sa tu na smútočnom akte venovanom 1. výročiu úmrtia nášho bývalého pána riaditeľa školy Mgr. Ivana Šipek spojenom so svätou omšou, ktorú chceme obetovať jeho pamiatke. Zišli sme sa tu, aby sme si pripomenuli človeka, ktorý sa s nami rozlúčil v 60 rokoch svojho života po krátkej a ťažkej chorobe. Veril, že ju prekoná, že sa i naďalej bude venovať svojej práci riaditeľa školy, ktorú svedomito vykonával 19 rokov, že bude vychovávať nových a nových športovcov – futbalistov, že zabudne na úskalia života pri harmonike a jasných hláskoch svojich žiačok – speváčok, že nám kolegom s úsmevom povie, že niet prečo sa trápiť, že bolo už aj horšie. Taký bol celých 37 rokov svojho pôsobenia na tunajšej škole.

Vážení prítomní, sú medzi nami ľudia, ktorých prítomnosť je taká samozrejmalá, že si ju ani neuvedomujeme. Tak ako si neuvedomujeme vzduch alebo tlkot vlastného srdca. Často zabúdame, že je to pre nás nevyhnutnosť. Až strata nám to pripomenie. I táto strata spred roka nám pripomenula, že bol tu medzi nami človek skromný, úprimný, pracovitý, spokojný s tým, čo mal, vyrovnaný a šťastný. Nepoznal únavu, nedbal na čas, bol ochotný vždy a všade pomôcť. S ním išlo všetko akosi ľahšie, ale pritom on nás svojimi problémami nezatažoval.

Prešiel rok. Rok spomínania i pomalého zabúdania. Ale na teba, pán riaditeľ, sa zabudnúť nedá. Zostalo po tebe prázdne miesto doma i v škole, ale v našich srdciach prázdne miesto nezostalo. Spomíname na teba, ešte stále si ťa živo predstavujeme, ako kráčaš rezkým krokom v teplákovvej súprave po chodbe, v ruke kľúče, píšťalku a úsmev na tvári. A potom – ako kladíme na tvoj hrob prvú sviečku. V takýchto chvíľach si uvedomujeme svoju konečnosť. Sme tu len dočasne a raz budeme musieť aj my odísť. Doprajme teda bývalému riaditeľovi našej školy pokojný spánok a nech nás teší to, že sme mali možnosť poznať sa a stráviť určitú časť svojho života s takým človekom, ako bol on – s človekom, ktorý mal vieru v Boha a vieru v dobro.

Mgr. Bulíková Margita

Podžiaran má dvere otvorené

Aj v období jeseň sme mali veľa krásnych podujatí, ktoré organizovala naša obec. Októbrové víkendy boli folklórne ladené. Výstava ovocia a zeleniny, návšteva starých v domove dôchodcov, Pivný festival, otvorenie súťaže Nositelia tradícií, vystúpenie pri príležitosti osláv Mesiaca úcty k starším.

Najviac sme sa ale tešili na Ondrejovské hody. Tento rok sme ich chceli spraviť také „naše“, dali sme si na nich naozaj záležať. Pozvali sme skvelých heligónkárov zo Stupného (Milan Záblielny), Jasenice (Andrej Piláček), Štiavnik (Harvancovi) a folklórne skupiny Bukoviny z Brvníša a Javorníček z Hvozdnice. No najviac sme chceli prevkapiť my. Nacvičili sme nové piesne, scénky, vznikali nové, netradičné duá... Veď prečo hľadať poklad niekde inde, keď u nás ho je neúrekom? Zodpovednosť to bola veľká, čas chýba v dnešnej dobe asi každému, ale určite mi dáte za pravdu, že toľké nacvičovanie sa oplátilo.

Tohtoročné hody dopadli fantasticky. Zabíjačkové špeciality boli vynikajúce, svätá omša umocnila atmosféru. A program? Bolo skvelé, že aj po troch hodinách bola sála plná. Partia, ktorá tvorí folklórnú skupinu Podžiaran žije folklórom a robí radosť nie len mne, ale aj všetkým naokolo. Som vďačná za krásne podakovanie – je cennejšie ako hocikaká iná odmena. Aj vám patrí veľká vďaka, že to so mnou vydržíte. Verím, že aj o rok si stále budeme môcť povedať, že Podžiaran má čaro, ktorým chytí za srdce každého.

P.S. Keby sa niekto chcel k nám ešte pridať, dvere sú otvorené. V piatok od 19.00h nás v kultúrnom dome určite nájdete. A ak by niekto našiel doma staré fotografie alebo kroje, veci, náradia a mali by ste ich vyhodiť, nám s nimi spravíte určite radosť.

Ej, pred močiarom, za močiarom

2. Ej spalo spalo, ale málo, Ej spalo spalo, ale málo
ej kedz už bolo biele ráno. Ej kedz už bolo biele ráno.
3. Ej kedz sa dzievča dobre vyspí, Ej kedz sa dzievča dobre vyspí,
ej má očenká jako iskry, má očenká jako iskry.

Samospráva

Hlavný kontrolór

To ako pracuje obecná samospráva, starosta, obec, úrad či obecné zastupiteľstvo v rôznych oblastiach samosprávnej činnosti kontroluje a posudzuje hlavný kontrolór. Jeho pôsobnosť určuje zákon číslo 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a zákon 369/1990 o obecnom zriadení.

Hlavný kontrolór je priamo zodpovedný obecnému zastupiteľstvu, ktoré ho volí raz za šesť rokov a určuje aj rozsah jeho pracovného úväzku (počet hodín). V našej obci jeho pracovný úväzok činí: 8 hodín za týždeň.

Jeho činnosť spočíva v kontrole:

- zákonitosti, účinnosti, hospodárnosti a efektívnosti pri nakladaní z obecným majetkom
- príjmov, výdavkov a finančných operácií obce
- vybavovania sťažností a petícií
- dodržiavania právnych predpisov vrátane VZN obce
- plnenia uznesení obecného zastupiteľstva
- rozpočtových pravidiel obce podľa zákona 583/2004 Z. z.

Jeho kontrole podliehajú:

- obecný úrad
- rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené obcou
- právnické osoby, v ktorých má obec majetkovú účasť
- osoby ktorým boli poskytnuté účelové dotácie z obecného rozpočtu

Zákon mu ďalej ukladá:

- predkladať ob. zastupiteľstvu raz za šesť mesiacov návrh plánu kontrol
- vypracovávať odborné stanoviská k návrhu rozpočtu obce a záverečnému účtu obce
- predkladať správy o výsledkoch kontrol priamo ob. zastupiteľstvu
- spolupracovať so štátnymi orgánmi o veciach kontroly hospodárenia s prostriedkami pridelenými obci zo štátneho rozpočtu alebo Európskej únie
- Je povinný vykonávať kontrolu, ak ho o to požiada obecné zastupiteľstvo

Výsledky kontrol je bezodkladne povinný sprístupniť:

- poslancom ob. zastupiteľstva
- starostovi

Z dôvodu čerpania dovolenky bude
obecný úrad zatvorený v dňoch 23. 12. 2011.

Blíži sa platenie daní

V našej obci je zlým zvykom, že zmeny v daňovom priznaní si občania nahlasujú počas celého roka.

Pre účely daňového priznania je však dôležitý stav nehnuteľností k 1. 1., preto každý občan, u ktorého nastali v priebehu roka zmeny vo vlastníctve nehnuteľností, je povinný si tieto nahlásiť na obecný úrad v priebehu januára, **najneskôr do 31. 1. 2012.**

Zmeny sa môžu týkať:

- kúpy a predaja nehnuteľností,
- zmena druhu pozemku,
- stavebné povolenie na stavbu, alebo kolaudácia stavby,
- nehnuteľnosti nadobudnuté dedičstvom, ktoré je právoplatné do 31. 12. 2011,
- prístavby a garáže na stĺpoch, ktoré sú pevne spojené so zemou.

Za porušenie tohto ustanovenia obec podľa nového zákona č. 563/2009 Zz. O správe daní v znení neskorších predpisov, ktorý platí od 1. 1. 2012, uloží pokutu za nesplnenie oznamovacej povinnosti najmenej vo výške 5,00 €.

Ak u občana nenastali zmeny v zložení nehnuteľností, nemusí podávať nové daňové priznanie k dani z nehnuteľností.

Ďalším porušením zákona je oneskorená platba dane a poplatkov. Tieto majú byť uhradené do **30 dní** po prevzatí platobných výmerov. Oneskorená platba je potrestaná úrokom z omeškania za každý deň omeškania s platbou.

Obecný úrad preto žiada občanov, aby si plnili povinnosti, ktoré im ukladá zákon a zbytočne nemuseli naviac platiť pokutu a úrok z omeškania.

Anna Beníková farmárkou roka 2010

Mnohí sme to nevedeli a ona sa nechválila. Ale ako to už býva, tí čo píšú do médií, informácie hľadajú a nájdu. O našej poľnohospodárke, súkromne hospodáriacej Anne Beníkovej po 16 rokoch roboty na farme, poliach a pozemkoch Papradniaskej doliny, už vie Slovensko. Vo výročnej publikácii vyhodnotenia najlepších manažmentov agrokomplexu za rok 2010, ktorú vydal Klub poľnohospodárskych novinárov SSN, má svoje miesto, prizdobené titulom Farmárka roka. Ocenenie prevzala v októbri osobne v Rimavskej Sobote.

Hanka, ako ju v našej obci takmer všetci oslovujeme, má veru pevnú vôľu, ktorá veľa zdoľá. Obraciame sa na ňu s našimi požiadavkami, veď je poslankyňou obecného zastupiteľstva v Papradne, chceme sa príjemne cítiť v Agropenzióne Grunt pri rôznych príležitostiach, rodinných či firemných, mať dobré jedlo i program na papradniaskej Kolibe. A ona s badateľným úsmevom všetko zvláda. Ako? To už len ona sama vie, čo všetko musela preskakať, aby sa nevzdala sna mať agroturistiku na úrovni susedného Rakúska. Hospodári na 450 hektároch zväčša prenajatých plochy, sú to lúky a pasienky. Na farme rodinného typu jej pomáha 17 zamestnancov. Chovajú kravy, kone, 500 oviec, od apríla do neskorej jesene na pasienkoch. Preto výrobky z farmy majú výbornú chuť, syry, bryndza, žinčica je známa a chodia si

Anna Beníková sa už viac ako rok oblieka aj do papradniaského kroja a je členkou folklórnej skupiny Podžiaran. – Spev je pre ňu úžasným oddychom, naberá pri ňom silu do ďalších robôt a som oveľa spokojnejšia, tvrdí Hanka.

po ne aj z okolia. A všetko je výsledkom úsilia farmárky a jej verných, na ktorých sa spolieha. Na európske fondy sa zatiaľ nemohla, aj keď projekty podala, ale z nevysvetliteľných príčin neuspela. Nuž čo, všetky zarobené korunky, dnes už eurá investuje do farmy. Na Kolibe je už radosť prežiť pol dňa či celý. Ešte chystá aj komfortné izbičky na poschodí, možno budú slúžiť návštevníkom o rok – dva.

Takže veľa chuti, zdravia a pracovnej pohody do ďalších dní, naplnených robotou, ktorej výsledky aj užívame a oceňujeme.

(vp)

Ešte galériu navštívia

Začiatkom novembra deti z Materskej školy Papradno navštívili MG ART Galériu v Považskej Bystrici. Pod vedením lektorky Mgr. Silvie Aujeskej deti vyrábali darček pre najbližších k blížiacim sa Vianociam. Mali možnosť pozrieť si obrazy Imra Wainera Kráľa. Spoznali rôzne druhy výtvarných techník - aquarel, kresba. V galérii sledovali zdokumentovaný zrod sochy - diela Milana Lukáča k 110. výročiu narodenia Imra Wainera Kráľa. Táto socha zastáva čestné miesto pred Mestským úradom v Považskej Bystrici. Aj týmto spôsobom sme sa pokúsili vniesť do detských duší kúsok krásy bežného života. To, že sa nám to podarilo, prezradili výrazy v ich očiach. Preto sme sa s MG ART Galériou dohodli aj na ďalšej spolupráci.

Po roku sme sa vrátili

Kam? Ku kaplnke na Štiavnickom chotári. Ako každý rok i teraz v jeseni sme plnili úlohy účelového cvičenia. Zdolali sme presun po ceste, terénne prekážky, obväzovali sme, odhadovali vzdialenosť, určovali azimut podľa mapy a buzoly, prenášali raneného, zakladali oheň a pripravovali jednoduché jedlo – ono už totiž bolo pripravené, len sme ho opiekli – teda špekáčky a slaninu a jedli sme a jedli. Ale to až vtedy, keď sme sa vydýchali po namáhavej ceste nahor. Oddychovali sme aj na Kolibe, kde nám nadelili syra (ten sme zjedli, len tak sa za ním zaprášilo). Pohľad od kaplnky na okolitú krásu stál za tú námahu! Ešte zelené lúky, nejaký ten kopček, osamelý strom či roztrúsené krovie, to všetko nenechalo ľahostajného ani jedného z nás žiakov či učiteľiek, ktoré boli s nami. A navyše – z krovia sa na nás usmievali šípky, trnky, červenučké plody hlohu, stromy sa pýšili už trochu farebnými šatami a zvedavé slniečko sem-tam odhrnulo drobné oblaky, aby nás zohrialo svojimi ešte stále teplými lúčmi. Pri návrate späť nás odprevádzalo stádo ovčiek, zvonenie ktorých sme ešte dlho počuli, a tak trochu nám bolo i ľúto, že sa končí niečo pekné.

Úlohy sme splnili, počasie nám prialo, videli sme kus krásneho papradnianskeho chotára, ba urobili sme aj niečo dobré pre naše zdravie.

O rok sa možno znova vrátíme ku kaplnke alebo sa vyberieme obdivovať krásnu prírodu do inej časti nášho chotára.

Žiaci z krúžku masmediálnej komunikácie

Naši mladí záchranári

Dňa 7. 10. 2011 sa družstvo našich žiakov zúčastnilo obvodovej súťaže Mladý záchranár CO na ZŠ v Udiči. V silnej konkurencii škôl Púchovského a Považskobystrického okresu získali pekné 3. miesto s malou bodovou stratou na víťazov.

Súťaž pozostávala z vedomostnej a praktickej časti. V obidvoch súťažiaci plnili úlohy z dopravnej výchovy, civilnej a protipožiarnej ochrany, zdravotnej prípravy a pobytu a pohybu v prírode. V praktickej časti si preverili i presnú mušku v strelbe zo vzduchovky, prácu s buzolou a mapou a ochrannou maskou CO.

So všetkým týmto sa výborne popasovali a vzorne reprezentovali školu naši deviataci: Adriana Brezníčanová, Katarína Balajková, Jozef Šamaj a Andrej Zboran, ktorým blahoželáme a zároveň i ďakujeme. Ďakujeme aj tým, ktorí ich pripravovali: učiteľke Meluchovej v spolupráci s Ing. Zboranovou a príslušníkom polície Pacúchom v strelbe zo vzduchovky, uč. Bazsóovej – príprava topografie, uč. Cabadajovej – zdravotníctvo, uč. Šišťíkovej – civilná ochrana obyvateľstva a testovanie. Poďakovanie patrí aj riaditeľke školy Mgr. Janasovej a p. starostovi Ing. Španihelovi za materiálnu pomoc a morálnu podporu.

Pekné umiestnenie našich žiakov svedčí o tom, že súťaž zoberali zodpovedne. Uvedomujú si, že raz to nemusí byť len „akože“ zachraňujeme, ale život ich môže postaviť pred vážny okamih, keď naozaj bude treba zachrániť to najcennejšie – ľudský život. A oni budú vtedy vedieť, ako sa zachovať aj vďaka vedomostiam, ktoré získali v súťaži Mladý záchranár CO.

Umelé tekvice?

Tá tekvica je umelá! Aj tá druhá i tretia! zhli sme, keď sme vkročili do sály KD, aby sme si pozreli výstavku Plody jesene. A veru bolo čo obdivovať. Ani by ste neuverili, keby ste na vlastné oči nevideli, čo všetko sa urodí v záhradkách a na poliach v Papradne – spomínané oranžové tekvičká, polmetrové cukety, kapustná hlava taká tvrdá, čo by si ňou hlavu rozbil, kaleráby, mrkva, petržlen, červené jablčka – len do nich zahryznúť, zemiaky takých tvarov, že by ich ani sochár nevymyslel, a med takej krásnej farby, že už len pohľad naň vylietá kašeľ. A huby! Množstvo húb vyčarovaných zo samorastov. Niektoré také, že sme mali problém rozoznať, či sú drevené, či naozajstné. Nuž, keď pani príroda sa tento rok skúpo zachovala voči hubárom, aspoň pán Sučík nás potešil týmito svojimi z dreva. A tak sa chceme poďakovať všetkým, ktorí plody jesene zo svojich záhrad a polí priniesli do kultúrneho domu. O rok im prajeme ešte bohatšiu úrodu. Videli sme, poobdivovali sme, pochválili sme a uistili sme sa v tom, že jeseň je naozaj pani prekrásna a bohatá ako obrovský červený muškát Danky Smädišovej, ktorý tam hrdó stál a dával na všetko pozor.

Stoličkový výťah bude

Maťko a všetci jeho spolužiaci zo 6. triedy veľmi, veľmi, veľmi srdečne ďakujú sponzorom, ktorí zatiaľ finančne prispeli na realizáciu stoličkového výťahu pre zdravotne ťažko postihnuté deti na našej škole.

Tu sú dobrí ľudia, ktorým Maťkov osud nie je ľahostajný (€):

JUDr. Kojtal 100, Ján Levčík, Papradno 30, Vladimír Hromádík, Papradno 50, Anna Jánošíková, Papradno 100, Jednota Čadca 150, Predaj pohľadníc UNICEF 41, Jozef Trulík, Topoľčany (Podjavorník) 1 000, Lesomajitelia Papradno 500, Ing. Stanislav a Viera Lališovi 1 000, Občianske združenie 9,45, ZŠ Papradno 2 463, Milan Černošík ml., Papradno 100, Stavebniny Portášik, Papradno 20, Anna Beníková, Papradno 50, Mgr. Margita Bulíková, Papradno 50, Mgr. Veronika Šišťíková, Papradno 50, Mgr. Emília Splavcová, Papradno 30, Nadácia Konto Bariéry 1 000, Nadácia J&T 1 000, ZS Papradno 500, PSL Považská Bystrica, Ing. Štefan Blaško 500.

Výťah stojí okolo 11 300 €, teda ešte potrebujeme približne 2 550 €. Preto prosíme tých, ktorí môžu a chcú prispieť a pomôcť dobrej veci, pomôžte darovať Maťkovi pod stromček stoličkový výťah. Nech má pekného Ježiška. Aby v novom roku už neliezol po schodoch.

Prosíme, prosíme, prosíme...

Maťkovi spolužiaci

K poďakovaniu sa pripájajú i Mgr. Helena Janasová, riaditeľka ZŠ, a Mgr. Bulíková.

Umrián a bľabota

Bolo to dávno, pradávno. Všetliaké mátohy vládli nocou. Len čo sa zotmilo, strašidlá vychádzali zo svojich podzemných skrýš a nedali ľuďom pokoja. Nebolo dobré túlať sa po nociach.

Najhoršia zo všetkých mátoh bola bľabota; ohavná príšera. Ani človek ani zviera. Raz mala podobu ako veľikánska krava, raz ako vôl s veľkou konskou hlavou a inokedy ako chlpaté chlapisko, tiež s hlavou kravy. Bľabota nedala ľuďom pokoja ani v chalupách. Len čo na kostolnej veži odznel hlas zvona na nočný pokoj, bľabota vyšla zo svojho úkrytu a privalila sa do dediny. Najradšej chodila k Umriánovej chalúpkke s malými okienkami. Strčila do nich svoju škaredú kravskú papuľu a bľabotala: „Bľa-bľa-bľa-bľa-bľa-bľa“. Umriánovci sa pobudili a do rána nemohli spať. Darmo si zapchávali uši a zakrývali sa huňami a kožuchmi. Bľabota ich

bantovala a bľabotala až do poslednej hviezdy. Bľabľabľabľa. Bľa. Bľabotala, bľabotala, div od strachu nepomreli. A to sa opakovalo noc čo noc. Umrián si zhotovil na malé okienko okenicu a tú vždy na noc zatváral, aby tam nemohla vopchať hlavu, ale ani to nepomohlo. Bľabota chodila každú noc popod stenu, po dvore a stále bľabotala. „Bľa-bľa-bľa-bľa. Vyjdí von, vyjdí von, mám ti čosi povedať, vyjdí von. Bľa-bľa-bľa-bľa“.

Ale Umrián, ktorý mal dovtedy iné meno, len krstné Ján, von nevyšiel. Vedel, že by ho tá potvora zamordovala. Keď ho bľabota nemohla vylákať von v nočnú hodinu, začala ho preklínať a zakliňať. „Ján, Ján, umri Ján, umri Ján, umri Ján, umri Ján!“ alebo „Pod' voň, pod' von!“ Prišlo ráno a bľabota zmizla. A Ján-Umrián sa vybral do hory, pod Západliská, kde rástli biele liesky. Jednu

z nich, peknú a súcu na palicu-kyjak vytal, hrčaté korene vyrezal a pekne upravil. Potom zašiel na faru k pánu farárovi a vyžaloval sa mu, ako nemá pred bľabotou pokoj, celú noc mu bľaboce a vyvoláva na dvore. On ani jeho rodina nemôžu spať. Pán farár mu kyjak-palicu z bielej liesky vysvätil, pokropil svätenou vodou, požehnal a povedal: „Syn môj, keď k tebe bľabota príde, len sa ty neboj. S týmto kyjakom vyjdí von a urob s ním okolo seba vo vzduchu kruh a bľabota nebude môcť k tebe pristúpiť. Ty ju potom tým kyjakom bi a za každým úderom vyslov slová – Toc tebe o jeden. Ale nepomýľ sa, čo by ti ona čokoľvek vravila, lebo ňa ináč zničí.“

Prišla noc. Len čo na kostolnej veži odzvonilo na pokoj, na Umriánovom dvore nastalo bučanie, fučanie a bľabotanie. To prišla bľabota a začala vyvolávať: „Bľa, bľa, bľa, bľa. Umri-Ján, umri-Ján. Pod' von, pod' sem!“ A on už len na to čakal. Prežehnal sa a so

slovami „vo meno Božie“ vyšiel cez pítvor na dvor. Bľabota sa zarehotala ako kôň a rútila sa rovno k nemu, že ho zamorduje. Lenže Umri-Ján sa pred ňu smelo postavil. Švihnutím kyjaka urobil okolo seba vo vzduchu kruh a keď sa bľabota k nemu priblížila, bác ju kyjakom až zajačala. A hneď vyslovil čarovné slová: „Toc tebe o jeden“. Zahnal ju za dedinu, za ploty záhrad až do poľa. Bľabota fučala, bľabotala zrozumiteľné aj nezrozumiteľné slová a chcela Umri-Jána pomýliť: „Nevrav toc tebe o jeden, ale toc tebe o dva, toc tebe o dva“. On sa však nedal pomýliť a stále opakoval svoje: „Toc tebe o jeden“. Bľabotu zahnal až za maríkovský chotár a potom sa upachtený a umordovaný vrátil domov. Bol taký unavený, že spal celý deň. Bľabota sa k nemu už nikdy nevrátila a vraj odvtedy mu prischlo aj priezvisko Umrián - Umrián. Toto meno žije v Papradne dodnes.

Štefan Meliš

Povešť, ktorú sme napísali z rozprávania kedysi počutého príbehu:

Neto

Jar položila svoje teplé dlane na prebúdzajúcu sa prírodu. Lesy, pasienky a lúky sa zazelenali, potôčiky rozozvučali jamný vzduch mladou piesňou. Začal sa nový život.

Chlapci otlkali vrbové píšťalky, dievčence vili venčeky, hrali sa na pažití. Ale život detí, to nebola len zábava, ale aj roboty. Pomáhali v dome i vyhánali statok na pašu. Zámožnejší kravičku, či kozičku a tí chudobnejší aspoň húsky. Húsky pásla aj Hanka – milé, pekné dievčatko, na ktorom s úľubou spočinul zrak nejedného dedinčana.

Jedného dňa, keď bola Hanka s húskami sama na lesnej čistinke, zbadala, ako na lúčinu padá biela hmla. Z nej sa vynorili štyri krásne devy. Krokom ľahkým sľa vánok, s dlhými rozviatymi vlasmi vôkol bledých líc kráčali k nej a spievali:

„Pod' dievčatko, pod' s nami tancovať lesnými lúkami. Tanec je ľahký sľa vánok, spievať nám bude škovránok.“

Hanka ani nezbadala ako a už sa krútila s lesnými žienkami. Netrápil ju žiaľ, necítila únavu. Tancovala ako nikdy predtým. Jej nohy sa sotva zeme dotýkali, tancovala ľahučko ako vetrík, čo šelestil medzi listami stromov. Ani nezbadala, že slniečko sa pobralo spať a na kraj sa tichučko zniesla tma. Veru neskoro prišla Hanka s húskami domov. Mamke nepovedala nič o tom, čo prežila, a táto, keďže mala veľa roboty kolo domu a statku, ani sa jej na nič nespytovala. Celý týždeň prichádzala Hanka z paše neskoro domov. Celý týždeň deň čo deň ju víly schytili do tanca. Dievča bledlo, chradlo, chodilo ani bez duše. Až vtedy si mať všimla, že s dcérou niečo nie je v poriadku. Pýtala sa, čo ju trápi, prosila, hrozila, ale márne. Až navela-navela sa dievča zdôverilo matke o tancovaní s vílami.

„Pán Boh s nami a zlé preč,“ pokrižovala sa matka od strachu. Nechala robotu robotou a utekala pod horu ku kmotre po radu. Táto bola známa v širokom okolí ako babka zelinkárka, ba podaktorí o nej hovorili, že nie jej bylinky, ale oči majú tajomnú moc.

A kmotra poradila: „Nič sa ty, stvora božia, neboj! Len ty túto

zelinku zaši dievčatu do lemu na sukni a máš navždy pokoj s vílami. Ale daj pozor! Musíš to urobiť tak, aby Hanka o tom nemala ani potuchy.“ Tak povedala a podala jej neto, ktoré má vraj takú moc, že ku človeku, ktorý ho má, nemôžu sa víly nijako priblížiť, ba zďaleka sa mu vyhýbajú.

Ako tak uspokojená matka bežala domov, zobrala Hankinu sukňu a s modlitbou na perách trasúcimi sa rukami urobila to, čo kázala kmotra.

Po nepokojnej noci vstala Hanka veľmi skoro. Nedočkala ranného pôdoja, zobrala chlebič do kapsičky, vyhnala húsky z chlievika a ponáhľala sa na pašu. Sadla si na pník a netrpezlivo čakala. Raz ju striaslo od zimy, raz ju obľiala horúčava. Nečakala dlho. Z hmly sa vynorili víly. Ale čo to? Neberú ju medzi seba, zostávajú stáť, ba bočia od nej.

„Kamarátky moje, pod' te, už na vás čakám.“ Ale víly nemôžu. Vedia, čo je toho príčina, a volajú: „Ta to, dievča, ta to neto, nemôžeme k tebe preto.“ Hanka zastane, nič nechápe. A víly znova: „Ta to, dievča, ta to neto, nemôžeme k tebe preto.“ A pomaly krok za krokom ustupujú do hmly.

„Zostaňte, sestričky moje, zostaňte, neodchádzajte,“ s plačom kričí dievča a vystiera k nim ruky. Ale tajomná moc bylinky nepustí víly ani o krok bližšie. Vtom trikrát mocne zaujúkajú a stratia sa Hanka spreď očí.

Ťahavé, smutné ujúkanie počut až do dediny. Ľuďom prebehnú zimomriavky po tele, keď vystierajú od roboty ubolené chrty a prežehnávajú sa. Aj Hankina matka začula kvíľivý výkrik víl. Najskôr zmeravela, potom sa schytila a ozlomkrk bežala za dcérou. Už zďaleka ju videla ležať na zemi. S plačom zdvihla bezvládne telo a odniesla Hanku domov.

Celý týždeň varila kmotra odvary z bylín, o moci ktorých vedela iba ona. Ale nič nepomáhalo. Hanka sa už nevrátila do sveta ľudí. Ba podaktorí povrávali, že jej duša odletela tam, kde túžila byť – do lesa za vílami, že na vlastné oči ju videli tancovať s nimi.

Ktovie? Možno to bolo tak, možno inak. Ale o tom už povest' nehovorí.

Žiaci 6. ročníka

Adventné obdobie v Papradne

Keď napadne prvý sneh a všetko je pekné biele, tešíme sa na vianočné obdobie. No tento rok Martin bieleho koňa nezohnal, takže na sniežik si musíme ešte počkať. Vianočnému času predchádza štvrtýždňové obdobie **a d v e n t n é**. Pre veriacich je to najmä čas duchovnej prípravy a pokánia pred slávením Vianoc, radostnej spomienky na Narodenie Pána.

Z pranostiky

- Na svätého Šimona a Júdy mrznú v poli všetky hrudy.
- Vraj komu sa na Štedrý deň kých, bude celý rok zdravý.
- Keď na štedrý deň vietor fúka, aj v novom roku bude veľa ovocia. (Na Morave tomu hovoria, že sa jablone „bēhajú“.)
- Na veľký piatok sa hovorí, že keď prší Kristu Pánu do hrobu, bude núdza o vodu
- Po svätej Tereze mráz aj po streche lezie. Svätá Barbora fahá sane do dvora.
- Keď v októbri mravce veľké kopce nanášajú, veľkú zimu prorokujú.
- Keď je v jeseni veľa osí a robia hniezda do zeme, tuhú zimu prorokujú.

Zamyslenie

Obdivuhodný človek

Cítim v sebe obdiv. Obrovský. Skoro neopísateľný. A mám v sebe takú túžbu. Chcel by som sa mu podobať. Chcel by som nájsť v sebe tú silu a tú schopnosť. Dokázať to. Ale bojím sa, že to nedokážem. Bojím sa, že na to nemám. Aj keď viem, že musím. Aj keď viem, že by som veľmi chcel.

Ak existuje chodník do neba, tak ON ho musí mať vydláždený zlatými tehličkami. A posypaný popolom z ruží, alebo kvetmi orgovánu.

Kedysi pred rokmi sa svojrázny futbalový komentátor Gabo Zelenay chválospevne rozplýval pri komentovaní futbalových kúskov česko-slovenského internacionála **Františka Veselého**: Postavou malý, ale futbalovým umením veľký...

Ja si dovoľm ho parafrázovať: Postavou malý, ale silou človeka, veľkosťou srdca, schopnosťou zvládnuť ťažký údel, trpezlivosťou, cieľavedomosťou, skromnosťou, pokojom v sebe, pokorou, ktorá z neho vyžaruje. Veľký mág v tom najväčšom zápase života.

Nepoznám a ani si neviem predstaviť nič obdivuhodnejšie a väčšie, ako keď chlap dokáže do úplného konca životnej púte na tejto zemi doopatrovať sám svoju matku a navyiac v ťažkom zdravotnom stave. Čo sú proti tomu výkony svetskej slávy? Len ľahká hmla vyparená v našom slnku...

Keby existovala Nobelova cena v tejto kategórii, určite by sa mohol o ňu uchádzať. Niektí by ho mal na tú cenu navrhnúť. Navrhujem ho. Avšak nie pre tú cenu by som sa mu chcel podobať....

J.Trulík

Adventné obdobie sa začína po Kataríne, tohto roku to bolo 27. novembra prvou adventnou nedeľou. Väčšina ľudí sa počas štyroch týždňov až do Vianoc zdržiava bujarej zábavy, niektorí jedenia mäsa, dodržiavajú sa rôzne zvyky. Je to predvianočná príprava.

Jedným zo zvykov pre veriacich i neveriacich je výroba a zapalovanie sviečok na **adventnom venci**, ktorý je symbolom nádeje a príchodu Krista. Sviece na venci, ktoré sa zapalujú počas štyroch adventných nedeľí, symbolizujú svetlo, nevinnosť a čistotu.

Počas adventného obdobia je aj sviatok **svätého Mikuláša**. Do Papradna prišiel Mikuláš aj so svojimi pomocníkmi anjelom a čertom už v nedeľu 4. decembra. Svoju púť začal v dopoludňajších hodinách na Košiaroch a postupne navštevoval a obdarúval sladkosťami deti v rodinách. Detičky na oplátku Mikulášovi recitovali a spievali, niektorí pripojili aj modlitbičku. V utorok 6. decembra Mikuláš navštívil deti v materskej a základnej škole. To bolo radosť! Predškolači sa tešili, menší sa troška báli čerta, starší žiaci mali zábavu. Keď v popoludňajších hodinách opúšťal Papradno, navštívil aj obyvateľov v Centre sociálnych služieb – Javorník (domove dôchodcov), kde spolu so starostom obce daroval sladkosti a ovocie skôr narodeným obyvateľom.

Toto vianočné obdobie je pre väčšinu z nás aj obdobím upratovania, nakupovania, pečenia, zháňania darčiekov, ktoré by čo najviac potešili tých, ktorým chceme pod stromček urobiť radosť. Netreba však predvianočný zhon preháňať.

Spríjemníť v Papradne tento zhon sa rozhodli poslankyne OZ zorganizovaním sviatočného nedeľného popoludnia na tretiu adventnú nedeľu (10. decembra). Pod názvom „**Čaro Vianoc**“ bola o 13. h otvorená výstavka. Estrádna sála KD bola sviatočne vyzdobená, návštevníci mohli obdivovať „starodávny“ vianočný stromček, pri ktorom bolo prestreté vianočné stolovanie z čias minulých, ale aj „moderne“ ozdobený stromček s prestretým vianočným stolovaním súčasnej doby. Videli sme aj prípravu a pečenie vianočných oplatiek, pletenie košíkov, zhotovenie postavičiek zo šúpolia, adventné vence, šité stromčeky, maľované vrecká, pletení snehuliaci, výrobky z vlny, ručne maľované hodvábné šatky, šály, vankúšiky, prenádherné zdobené medovníčky. Svojimi výrobkami sa prezentovali aj žiaci ZŠ. Veľký úspech mal aj kalendár na rok 2012, ktorý školáci ponúkali. K tomu vôňa medoviny, kapustnice a vianočného punču.

Zlatým klincom popoludnia bolo vystúpenie folklórnej skupiny Podžiaran. Zazneli vianočné pesničky, priblížili „Štedrý deň“, zvyky počas celého dňa aj so štedrou večerou a návštevou susedov, ako to robili naši dedovia, príchod Betlehemcov, vianočné koledy a odchod na polnočnú omšu.

Na štvrtú adventnú nedeľu rozozvučali priestory kultúrneho domu svojím spevom a hrou na hudobné nástroje žiaci Základnej umeleckej školy Považská Bystrica pri ZŠ Papradno. Na **tradičnom vianočnom koncerte** pod vedením Mgr. Juraja Šípeka opätovne pookriali naše srdiečka, načerpali sme sviatočnú atmosféru a domov sme odchádzali spokojní a plní očakávaní príchodu Vianoc.

Advent je obdobie, kedy by sme sa mali utíšiť, nášť pokoj vo svojich srdciach a načúvať duševnej láske, ktorú cítime vo svojich srdciach. Vianoce sú o láske medzi ľuďmi, sú spomienkou na tých, čo už nie sú medzi nami a preto si budme bližší aspoň počas týchto vzácných chvíľ.

(viali)

Kalendár Papradno 2012 vytvorila ZŠ, kde si ho môžete kúpiť. Stojať 1,5 €, nástenný 1 €

Boli výlety, boli brigády

Priaznivé počasie prialo aj jesenným aktivitám turistov Papradna. Koncom septembra absolvovali výstup v Západných Tatrách na Baňíkov cez Tri kopy a na Plačlivé zo Žiarskej doliny. Letnú sezónu spojenú so zberom odpadu v Javorníkoch ukončili 9. októbra. Vyčistili aj bežecké trate. Niektorí boli na turistickej vychádzke na Kľaku. Medzitým usilovne pracovali na stavbe altánku na Kopanici pri štiavnickej kaplnke. Altánok s lavičkami, stolom a ohniskom bude slúžiť všetkým ľuďom, ktorí majú radi turistiku a oddych v prírode. Z celého srdca si želajú, aby nepadol do rúk vandalov. (ga)

Jednota dôchodcov Slovenska, pobočka Papradno – oznamuje

Desať členov našej organizácie sa 20. septembra zúčastnilo už IV. ročníka krajských športových hier seniorov JDS Trenčianskeho kraja, ktoré sa konali v Novej Dubnici.

Všetci sme sa zapojili do športového zápolenia. Vo veľkej konkurencii sa niektorým darilo viac, iným menej. Ale každý kto sa zúčastnil bol víťazom, prekonal sám seba i napriek rôznym ťažkostiam, najmä zdravotným.

Zo 7 okresov sme obsadili pekné 5. miesto, čo v porovnaní s členskou základňou je úspech.

Jednotlivci získali 4 medaily v dvoch kategóriách. V kategórii do 70 rokov Ľubica Šramčíková získala 3. miesto a Nela Turičíková 2. miesto v hode plnou loptou.

V kategórii nad 70 rokov Mária Umrianová bola druhá v krikete a tretia v hode plnou loptou.

Ďakujeme obecnému úradu a Jánovi Levčíkovi za podporu. Pomohla nám pomohla pri účasti a snahe šíriť dobré meno Papradna.

Mária Umrianová

Ústup z pozície

Muži v 1. triede, najvyššej oblastnej súťaži, nemali úspešný záver. Ešte dobrý bol zápas s doma Košecou (1:0), po 11. kole to bola tretia priečka v tabuľke. No dva posledné zápasy jesennej časti priniesli dve tesné prehry 1:0 s Plevníkom a v Bolešove, čo mužstvo odsunulo na šieste miesto so skóre:

6. Papradno 14 6 2 6 21:19 20

Vedúce Borčice sú jasným aspirantom na postup, majú 39 bodov. No za nimi sú družstvá takmer vyrovnané čo do získaných bodov i schopností na ihriskách až na posledný Bolešov, ktorý má iba 6 bodov.

Hokejbal

II. liga 11. kolo

Papradno – Jasenica 1:5 (0:0, 0:1, 1:4), Hromadík – Rybárik, Králik, Bašteš, Beniač, Pavlík.

1. Plevník	11	9	2	0	72:21	20
2. Pitbulls	11	8	1	2	40:18	17
3. Jasenica	11	6	0	5	51:52	12
4. Sverepec	10	5	0	5	40:42	10
5. Yetti team	11	4	1	6	55:50	9
6. Papradno	10	3	3	4	26:31	9
7. Hrabové	11	4	0	7	35:60	8
8. K1 team	11	0	1	10	30:75	1

Dorastenci TJ Žiar Papradno

Ján Macošinec – tréner, Viliam Hrebičik, Martin Hrebičik, Andrej Burianec, Marek Kompaník, Siameon Fujaček, Jaroslav Adamík, Martin Šmulík, Patrik Strašík, Ľubomír Santus – druhý tréner,

Anton Kňazko, Jakub Gablík, Emanuel Pauk, Lukáš Čupán, Jakub Sučík, Marek Dubový

1.D. Vestenice	15	12	1	2	45:16	37
2.Brvište	15	10	2	3	39:17	32
3.H. Poruba	15	8	4	3	28:21	28
4.Bošáca	15	8	3	4	27:18	27
5.Bošany	15	8	2	5	31:18	26
6.Kanianka	15	8	0	7	47:27	24
7.Košeca	15	7	2	6	37:26	23
8.Tr. Turná	15	7	2	6	39:37	23
9.St. Turá	15	6	3	6	40:28	21
10.Streženice	15	5	3	7	19:28	18
11.D.Kočkovce	15	5	3	7	30:59	18
12.Papradno	15	4	5	6	19:24	17
13.Drietoma	15	5	0	10	18:31	15
14.Plevník	15	4	3	8	22:43	15
15.Chynorany	15	3	2	10	26:45	11
16.Šimonovany	15	2	1	12	16:46	7